

INTER EDUCATION

— G L O B A L & S T U D Y —

INSPIRATION FOR
THE
MODERN
RESEARCHER

2024
№5(1)

intereduglobalstudy.com

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal
Научно-теоретический и
методический журнал
Scientific-theoretical and
methodological journal

2992-9024
ISSN

13.00.00 – Pedagogika fanlari

S.S. Abdullayev	Talabalarda ijtimoiy daxldorlik fazilatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	14-21
D.T. Tursunova	Qizlarni ijtimoiy hayotga tayyorlashda oilaning pedagogik-psixologik jihatlari	22-29
D.A. Rajabova	Raqamli ta'lim sharoitida talabalarning kreativligini rivojlantirish modeli	30-37
Sh.M. Xudoyqulova	Ta'lim oluvchilarda nostandard tafakkur muammosining o'rganilishi: tarixiy ekskurs	38-43
Sh.Z. Abduraimov	Musiqaga to'garaklari asosida o'quvchilarda milliy ruhiyat tushunchalarini shakllantirish usullari	44-51
SH.A. Rustamova	Ta'lim jarayonida qo'llaniladigan maxsus texnologiyalar	52-61
Z. Urinbayeva	Xalqaro baholash dasturlari asosida o'quvchilarda moliyaviy savodxonlikni shakllantirish	62-69
Sh.B. Fayzullayev	Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari ta'limda pedagogik jarayon sifatida	70-77
A.SH. Zaripova	Xorijiy tillarda o'qishni tushunish nazariyaları	78-85
A.O. Ashirbaev	Bo'lajak chizmachilik o'qituvchilarini tayyorlashda grafik ishlarni bajarish ko'nikmalarini rivojlantirish	86-92
I.B. Asqarov	Bo'lajak muhandislarda ilmiy-taqiqtchilik ishini tashkil etish tuzulmasini amalga oshirish bosqichlari	93-102
G.Z. Eshbekova	Maktabgacha yoshdag'i bolalarni yozish ko'nikmalarini egallashga tayyorlashda yozish funksiyasini rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar	103-108
S.X. Bultakov	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'quvchilarini sonlar maydonlarini o'ylash fikrlarni hamda shakllantirish	109-116
SH.SH. Burxonov	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining badiiy tahlil ko'nikmalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy ahamiyati	117-126
A.B. Bolqiyev	Yoshlarni milliy qadryatlar ruhida tarbiyalashning ahamiyati	127-132
D.X. Xolmo'minova	Kichik mакtab yoshidagi o'quvchilarini xalqaro baholash dasturlari va ularni amalda qo'llay olishi	133-139
Z.B. Qurbanova Sh.T. Adilova	Mutolaa madaniyati va adabiy tahlil	140-147
M. Zoirova	Bo'lajak o'qituvchilarda shaxslararo munosabatlar jarayonida konfliktlarni bartaraf etish texnologiyasi	148-152
A.V. Pirmatova	Turizm bo'yicha maxsus ingliz tili kitoblari O'zbekiston misolida qanday bo'lish kerak?	153-159
L. Xayitov	Bo'lajak defektologlarning kasbiy-metodik fazilatlari mazmuni	160-167
M.M. Ergasheva	Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining ijodiy faolligini rivojlantirishning metodik asoslari	168-174
M.M. Umaraliyev	Maktabgacha ta'limda bolalar kitobxonligining nazariy va amaliy asoslari	175-181
M.K. Toshpulatova	Ingliz tilini o'qitishda korpusga asoslangan yondashuvning qo'llanilishiga o'qituvchilar munosabati.(o'zbekiston OTMLari misolida)	182-189

Original paper

XALQARO BAHOLASH DASTURLARI ASOSIDA O'QUVCHILARDA MOLIYAVIY
SAVODXONLIKNI SHAKLLANTIRISH

© Z.Urinbayeva^{1✉}

¹Chirchiq davlat pedagogika universiteti, Toshkent, O'zbekiston.

Annotatsiya

KIRISH: moliyaviy savodxonlik jismoniy shaxslar uchun shaxsiy moliyani samarali boshqarish va asoslangan moliyaviy qarorlar qabul qilish uchun zaruriy mahoratdir.

MAQSAD: ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi talabalarning moliyaviy savodxonligini oshirish uchun xalqaro baholash dasturlaridan qanday foydalanish mumkinligini o'rganishdir. Tadqiqot ushbu dasturlarning asoslari va xulosalari asosida mакtab o'quv dasturlariga moliyaviy savodxonlik ta'lmini kiritish bo'yicha samarali strategiyalar va ilg'or tajribalarni aniqlashga qaratilgan.

MATERIALLAR VA METODLAR: ushbu tadqiqotda xalqaro talabalarni baholash dasturi (PISA) kabi xalqaro baholash dasturlarining miqdoriy ma'lumotlarini amaliy tadqiqotlar va o'qituvchilar va talabalar bilan suhbatlardan olingan sifatli ma'lumotlar bilan birlashtirgan aralash usullar qo'llaniladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR: topilmalar byudjetlashtirish, tejash, investitsiya qilish va moliyaviy mahsulotlarni tushunish kabi mavzularni o'z ichiga olgan keng qamrovli moliyaviy savodxonlik o'quv dasturining muhimligini ta'kidlaydi. Xalqaro baholash dasturlari bunday o'quv dasturlarini ishlab chiqishda yo'l-yo'riq ko'rsatadigan qimmatli mezon va asoslarni taqdim etadi.

XULOSA: ushbu tadqiqot o'quvchilarni ongli moliyaviy qarorlar qabul qilish uchun zarur ko'nkmalar bilan qurollantirishda moliyaviy savodxonlik ta'luming ahamiyatini ta'kidlaydi. Xalqaro baholash dasturlari tushunchalari va metodologiyalaridan foydalangan holda, o'qituvchilar global standartlarga javob beradigan samarali moliyaviy savodxonlik o'quv dasturlarini ishlab chiqishlari mumkin.

Kalit so'zlar: moliyaviy savodxonlik, samarali qarorlar, milliy dastur, moliyaviy bilim.

Iqtibos uchun: Urinbayeva Z. Xalqaro baholash dasturlari asosida o'quvchilarda moliyaviy savodxonlikni shakllantirish. // Inter education & global study. 2024. №5(1). B.62–69.

ФОРМИРОВАНИЕ ФИНАНСОВОЙ ГРАМОТНОСТИ У СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ ПРОГРАММ МЕЖДУНАРОДНОЙ ОЦЕНКИ

© 3. Уринбаева^{1✉}

¹Чирчикский государственный педагогический университет, Ташкент, Узбекистан.

Аннотация

ВВЕДЕНИЕ: финансовая грамотность – это необходимый навык для людей, позволяющих эффективно управлять своими личными финансами и принимать обоснованные финансовые решения.

ЦЕЛЬ: основная цель данного исследования – изучить, как международные программы оценки могут быть использованы для повышения финансовой грамотности студентов. Основываясь на основах и результатах этих программ, исследование направлено на выявление эффективных стратегий и передового опыта для включения обучения финансовой грамотности в школьные программы.

МАТЕРИАЛЫ И МЕТОДЫ: в этом исследовании используются смешанные методы, сочетающие количественные данные международных программ оценки, таких как Программа международной оценки учащихся (PISA), с качественными данными тематических исследований и интервью с учителями и студентами.

ОБСУЖДЕНИЕ И РЕЗУЛЬТАТЫ: результаты подчеркивают важность комплексной учебной программы по финансовой грамотности, включающей такие темы, как составление бюджета, сбережения, инвестирование и понимание финансовых продуктов. Международные программы оценки предоставляют ценные ориентиры и основы для разработки таких учебных программ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: это исследование подчеркивает важность образования финансовой грамотности в оснащении студентов навыками, необходимыми для принятия обоснованных финансовых решений. Используя концепции и методологии международных программ оценки, преподаватели могут разработать эффективные учебные программы по финансовой грамотности, соответствующие мировым стандартам.

Ключевые слова: финансовая грамотность, эффективные решения, национальная программа, финансовые знания.

Для цитирования: Уринбаева З. Формирование финансовой грамотности у студентов на основе программ международной оценки // Inter education & global study. 2024. №5(1). С. 62–69.

FORMATION OF FINANCIAL LITERACY IN STUDENTS BASED ON INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS

© Ziyoda Urinbaeva^{1✉}

¹Chirchik State Pedagogical University, Tashkent, Uzbekistan.

Annotation

INTRODUCTION: Financial literacy is a necessary skill for individuals to effectively manage their personal finances and make informed financial decisions.

AIM: the main objective of this study is to explore how international assessment programs can be used to improve students' financial literacy. Based on the foundations and findings of these programs, the study aims to identify effective strategies and best practices for incorporating financial literacy education into school curricula.

MATERIALS AND METHODS: this study uses mixed methods, combining quantitative data from international assessment programs such as the Program for International Student Assessment (PISA) with qualitative data from case studies and interviews with teachers and students.

DISCUSSION AND RESULTS: findings highlight the importance of a comprehensive financial literacy curriculum that includes topics such as budgeting, saving, investing, and understanding financial products. International assessment programs provide valuable benchmarks and frameworks to guide the development of such curricula.

CONCLUSIONS: This study highlights the importance of financial literacy education in equipping students with the skills necessary to make informed financial decisions. Using concepts and methodologies from international assessment programs, educators can develop effective financial literacy curricula that meet global standards.

Key words: financial literacy, effective decisions, national program, financial knowledge.

For citation: Ziyoda Urinbayeva (2024) Formation of financial literacy in students based on international assessment programs, Inter education & global study, (5(1)), pp. 62–69. (In Uzbek).

O'zbekistonda mustaqillik yillarda ijtimoiy bozor iqtisodiyotni shakllantirishga qaratilgan islohotlarni chuqurlashuvi va iqtisodiyotni modernizatsiyalash talablari aholining moliyaviy savodxonligini shakllantirish va uni oshirish zarurligini isbotlamoqda. Jahon amaliyatining ko'rsatishicha aholi o'z mablag'laridan to'g'ri foydalanish, o'z xarajatlari va jamg'armalarini rejalashtirish, investitsiyalashni ustuvor yo'nalishlarini aniqlash, favqulotdagi vaziyatlar uchun zarur bo'lgan mablag' jamg'arish borasida yetarli darajada bilim va ko'nikmalarga ega bo'lmaganliklari sababli samarasiz qarorlar qabul qilishadi va o'zlarini moddiy farovonligini oshirish uchun salohiyatlaridan, imkoniyatlaridan to'liq foydalana olmaydilar. Kishilarni qabul qilayotgan moliyaviy qarorlarini samaradorligini oshirish uchun aholining moliyaviy savodxonligi tizimini joriy etish zarur.

Moliyaviy savodxonlik — fuqaroni moliyaviy mahsulotlar va xizmatlar bozorida aktiv pozitsiyani egallash, jamiyatda o'zini va oila a'zolarini moliyaviy farovonligini oshirish uchun zarur bo'lgan bilimlar va ko'nikmalar yig'indisidir. Oxirgi 10-15 yil davomida va ayniqsa 2008-yilda boshlangan jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozidan keyin aholining moliyaviy savodxonligini oshirish masalasi ko'plab hukumatlar uchun dolzarb masalaga aylandi. Bir tarafdan zamonaviy moliyaviy xizmatlar iste'molchilarga turmush sifatini oshirish imkoniyatini beradi. Misol uchun hayotni sug'urtalash, kasal bo'lish, sog'liqning yomonlashuvi sababli yo'qotilgan daromadni tiklab beradi, nodavlat pensiya

fondlari nafaqaga chiqqanda qo'shimcha daromad olishni ta'minlaydi. Ammo ko'pincha iste'molchilar yetarli bilimlarga ega bo'limganliklari tufayli moliyaviy dastaklardan samarali foydalana olishmaydi.

Aholining moliyaviy savodxonligini oshirish AQSH, Buyuk Britaniya va Avstraliyani davlat iqtisodiy siyosatini ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Bugungi kunda aholining moliyaviy savodxonligini oshirish dasturlari AQSHda, Yevropa ittifoqi mamlakatlarda, Avstraliyada, Hindistonda, Indoneziyada, Malayziyada, Rossiyada, Chexiyada va boshqa mamlakatlarda amal qilmoqda.

PISA da moliyaviy savodxonlik qanday aniqlanadi?

Savodxonlik bir tomondan savodsizlik, ikkinchi tomondan savodxonlik bo'lgan chegarani kesib o'tishdan ko'ra, odamlar hayot davomida quradigan bilim, ko'nikma va strategiyalarning kengayishi sifatida qaraladi. Savodxonlik to'plangan bilimlarni takrorlashdan ko'proq narsani o'z ichiga oladi; Buning o'rniga, u kognitiv va amaliy ko'nikmalarni, munosabatlar, motivatsiya, qadriyatlar kabi boshqa resurslarni safarbar qilishni o'z ichiga oladi. PISA moliyaviy savodxonligini baholash zamonaviy jamiyatda kundalik hayotning moliyaviy talablarini shuningdek, noaniq kelajakni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish bilan bog'liq bir qator bilim va ko'nikmalarga asoslanadi.

Shunday qilib, moliyaviy savodxonlik moliyaviy dunyoning asosiy elementlari, shu jumladan asosiy moliyaviy tushunchalar, shuningdek, moliyaviy mahsulotlarning maqsadi hamda asosiy xususiyatlarini bilish va tushunishga bog'liq. Bu moliyaviy farovonlikka tahdid solishi mumkin bo'lgan xavflarni, shuningdek sug'urta polislari va pensiyalarni o'z ichiga oladi. Taxmin qilish mumkinki, 15 yoshli o'smirlar ushbu bilimlarni o'zlashtira boshlaydilar hamda ular va ularning oilalari yashaydigan moliyaviy muhit, ular duch keladigan asosiy xavflar haqida tajriba orttirishadi. Ularning barchasi uy-ro'zg'or buyumlari yoki shaxsiy buyumlarni sotib olish uchun xarid qilgan bo'lishi mumkin, ba'zilari pul haqida oilaviy muhokamalarda qatnashgan bo'ladi, ularning katta qismi allaqachon pul topish va tejashni boshlagan bo'ladi. Ba'zi o'quvchilar allaqachon bank hisobi yoki mobil telefon shartnomasi orqali moliyaviy mahsulotlar va majburiyatlarni olish tajribasiga ega. Foiz, inflyatsiya va pul qiymati kabi tushunchalarni tushunish tez orada ularning moliyaviy farovonligi uchun muhim bo'ladi.

Ushbu ko'nikmalar ma'lumotlarga kirish, taqqoslash, ekstrapolyatsiya qilish va baholash kabi umumiy kognitiv jarayonlarni o'z ichiga oladi, ammo moliyaviy kontekstda qo'llaniladi. Ular matematik savodxonlik bo'yicha asosiy hisob-kitoblarni bajarish, foizni hisoblash yoki bir valyutadan boshqasiga konvertatsiya qilish kabi asosiy ko'nikmalarni, reklama va shartnoma matnlarini o'qish, sharhlash qobiliyati kabi til ko'nikmalarini o'z ichiga oladi.

PISA bilimlarni qayta ishlab chiqarishdan ko'ra, bilim va tushunchalarni faollashtirish orqali hayotdagи vaziyatlarda qo'llash qobiliyatiga e'tibor qaratadi. Moliyaviy savodxonlikni baholashda bu yoshlarning shaxsiy moliya bo'yicha o'rganganlarini samarali qarorlar qabul qilishga o'tkazish va qo'llash qobiliyatining o'lchoviga aylanadi.

"Samarali qarorlar" atamasi ma'lum bir ehtiyojni qondiradigan asosli va mas'uliyatli qarorlarni anglatadi.

TO'LOV VARAQASI

To'lov qog'ozi pul va tranzaktsiyalarning kontent toifasida o'rnatiladi. Xodimning ish haqi varaqasi rag'batlantiruvchi tafsilotlarni taqdim etadi. Har oy Jeynning maoshi uning bank hisobiga to'lanadi. Bu Jeynning iyul oyidagi maoshi.

EMPLOYEE PAY SLIP: Jane Citizen	
Position: Manager	1 July to 31 July
Gross salary	2800 zeds
Deductions	300 zeds
Net salary	2500 zeds
Gross salary to date this year	19 600 zeds

Unga ko'ra: Yalpi ish haqi 2800 zed, chegirma 300 zed, aniq ish haqi 2500 zed, bu yilgi yalpi ish haqi 19600 zed.

Savol: Jeynning ish beruvchisi 31 iyul kuni uning bank hisobiga qancha pul to'lagan?

- A) 300 zed
- B) 2500 zed
- C) 2800 zed
- D) 19 600 zed

Savol turi: test

Tavsif: Ish haqi varaqasida aniq ish haqini aniqlang

Tarkib: Pul va operatsiyalar

Jarayon: moliyaviy ma'lumotlarni aniqlang

Kontekst: Ta'lim va mehnat

Qiyinlik darajasi: 551 (4-daraja)

To'liq kredit: B. 2500 zed

Kredit yo'q: Boshqa javoblar bo'lsa

Izoh: Ko'p tanlovli bu oddiy element o'quvchilardan ish haqi varaqasidagi moliyaviy ma'lumotlarni aniqlashni so'raydi. Ish haqi varaqasi umumiyligi moliyaviy hujjat hisoblanadi, u 15 yoshli o'quvchilar uchun notanish moliyaviy konteksti taqdim etishi mumkin. O'quvchilar yalpi va sof ish haqi o'rtasidagi farqni tushunishlari kerak, ya'nini har qanday ajratmalar amalga oshirilgunga qadar va keyin ish haqi o'rtasidagi farq (masalan, sog'liqni saqlash uchun ajratmalar yoki soliq). Raqamlari operatsiyalar talab qilinmaydi.

MASHINANI ISHLATISH XARAJATLARI

Janob Devis oilasi uchun mashina sotib olishga kredit oladi. Kredit bo'yicha foiz stavkasi belgilangan. Janob Devisning bir xarajati oylik kredit to'lovlaridir. Avtomobilni ishlatalish uchun boshqa xarajatlar ham bor, masalan, benzin, ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari.

Savol

Agar oila mashinadan ko'proq foydalansa, ba'zi xarajatlar oshadi, ammo boshqa xarajatlar o'zgarmaydi. Jadvaldag'i har bir xarajat uchun, agar oila mashinadan ko'proq foydalansa, nima bo'lishini ko'rsatish uchun "Ko'payadi" yoki "Bir xil bo'lib qoladi" atrofida aylana qo'ying.

Narx	Agar oila mashinadan ko'proq foydalansa, narx qanday bo'lishi mumkin?
Oylik kredit to'lovleri	Ko'payadi / Bir xil bo'lib qoladi
Yoqilg'i xarajatlari	Ko'payadi / Bir xil bo'lib qoladi
Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish xarajatlari	Ko'payadi / Bir xil bo'lib qoladi

Bu savol o'quvchilardan avtomobilni boshqarish bilan bog'liq doimiy va o'zgaruvchan xarajatlarni farqlashni so'raydi. Doimiy va o'zgaruvchan xarajatlarni tushunish jismoniy shaxs yoki oila uchun moliyaviy rejalashtirishning muhim tarkibiy qismidir. Savol moliyaviy kontekstda ma'lumotni tahlil qilish jarayoni toifasiga kiradi, chunki o'quvchilar aniq bo'limgan narsani tan olishlari va avtombildan ko'proq foydalanish har xil turdag'i xarajatlarga ta'sirini tushunishlari kerak. To'g'ri javoblar o'zgarmaydi, o'sadi, ortadi, shu tartibda.

Siyosatchilar yoshlarda moliyaviy savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish muhimligini tobora ko'proq e'tirof etmoqda, ularning ko'pchiligi allaqachon moliyaviy qarorlar qabul qilishda duch kelmoqda va moliyaviy xizmatlar iste'molchisiga aylangan, masalan, mobil telefon rejasini tanlash yoki jamg'arma hisobidan foydalanish. Bu o'quvchilar majburiy ta'lim tugashiga yaqinlashar ekan, ular o'rta ta'limdan keyingi ta'limni davom ettirish yoki ish kuchiga kirish-kirmaslik to'g'risida qaror qabul qilishlari va bu tanlovlardan atrofidagi moliyaviy qarorlarni ko'rib chiqishlari kerak. Ular yetuk bo'lgach, tez orada o'z ishlarining bir qismi sifatida ham, kundalik hayotda ham ko'proq moliyaviy operatsiyalarni bajarishlari va moliyaviy faoliyat bilan shug'ullanishlari kerak bo'ladi.

Yoshlarga moliyaviy bilim berish

Ko'plab mamlakatlar yoshlar va kattalar o'rtasida moliyaviy savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish muhimligini tan oladi hamda moliyaviy savodxonlik bo'yicha

milliy strategiyalarni ishlab chiqib amalga oshirdi. Moliyaviy ta'limga milliy miqyosda muvofiqlashtirilgan ushbu yondashuvlar moslashtirilgan asosdan iborat bo'lib, ular:

- moliyaviy ta'limga muhimligini tan oladi
- turli manfaatdor tomonlarning hamkorligini talab qiladi
- milliy muvofiqlashtiruvchi organni belgilaydi
- belgilangan vaqt ichida aniq va oldindan belgilangan maqsadlarga erishish uchun yo'l xaritasini belgilaydi
- individual dastur tomonidan qo'llanilishi uchun ko'rsatmalar beradi.

Maktablarda moliyaviy savodxonlikni joriy etish

Moliyaviy ta'limga bo'yicha mavjud milliy strategiyalarning aksariyati yoshlar va o'quvchilarni ularning asosiy maqsadli guruhlari orasida aniqlab beradi hamda maktablarda moliyaviy ta'limga joriy etishni qo'llab-quvvatlaydi. Ta'minot cheklangan bo'lsa ham, ko'plab mamlakatlar maktablarda moliyaviy ta'limga o'rnatmoqda. Ko'pgina hollarda, bu o'quv rejasiga moliyaviy mavzularni kiritish orqali amalga oshiriladi, asosan o'zaro kurslar yondashuviga amal qiladi. O'quv dasturlari yuklanishini minimallashtirish uchun mamlakatlar odatda moliyaviy savodxonlikni o'quv rejasiga qo'shimcha fanni kiritish o'rniiga, boshqa fanlar va mavjud kurslarga integratsiyalashadi. Ba'zi mamlakatlar moliyaviy ta'limga elementlarini milliy o'quv dasturiga rasman kiritishdan oldin, tanlangan maktablarda moliyaviy ta'limga bo'yicha tajriba dasturlarini ishlab chiqdi. Ushbu mamlakatlarda amalga oshirilayotgan aholi savodxonligini oshirishning milliy strategiyasi va dasturlari maqsadi aholining kundalik hayotida pulning mohiyatini tushunish va undan kundalik hayotda samarali foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Jahon amaliyoti ko'rsatishicha moliyaviy jihatdan savodxon kishi quyidagi afzalliliklarga ega bo'ladi: pul va narxlar borasida to'g'ri qarorlar qabul qila olish; o'zining oilaviy budjetini oqilona boshqarish qobiliyatiga ega bo'lish; moliyaviy aktivlar va xarajatlarini samarali boshqarish ko'nikmalariga ega bo'lish; o'z moliyaviy majburiyatlarini ko'rsatilgan muddatda bajarish; moliyaviy xizmatlardan keng foydalanish asosida shaxsiy jamg'arma va investitsiyalarini amalga oshirishda qo'llaniladigan dastaklar sonini ortishi; turmush darajasidagi o'zgarishlarga egiluvchan yondashish. Aholining moliyaviy savodxonligini oshirishning milliy dasturlarini ishlab chiqish, amalga oshirishda obyektivlik va mustaqillik tamoyillariga riosa etilishi zarur.

ADABIYOTLAR RO'YXATI | СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ | REFERENCES

1. A. V. Vaxabov, Sh. A. Toshmatov, N. X. Xaydarov, A. V. Vaxobov "Moliyaviy savodxonlik asoslari" o'quv qo'llanma. Baktria press Toshkent-2013
2. Sue Thomson, Lisa De Bortoli, Catherine Underwood, Marina Schmid "Financial literacy in Australia" National Library In Australia 2019
3. PISA 2022 assessment and analytical framework © OECD 2023
4. PISA 2018 released financial literacy items 06 August 2018

5. Chiara Monticone, OECD PISA Financial Literacy Assessment 19 April 2023

MUALLIF HAQIDA MA'LUMOT [ИНФОРМАЦИЯ ОБ АВТОРЕ] [AUTHORS INFO]

✉ **Urinbayeva Ziyoda**, o'qituvchi, [Уринбаева Зиеда, преподаватель], [Ziyoda Urinbaeva, teacher]; manzil: Chirchiq shahri, Amir Temur ko'chasi 104 uy [адрес: г. Чирчик, улица Амира Темура 104 дом], [address: Chirchik city, Amir Temur street 104 house]